

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 4578 від 11.01.2021
Кабінет Міністрів України

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань приєднання до газотранспортної або газорозподільної системи»

У проекті шляхом внесення змін до Закону України «Про ринок природного газу» пропонується доповнити понятійний апарат новими термінами: «газові мережі внутрішнього газопостачання», «газові мережі зовнішнього газопостачання», «місце забезпечення потужності (точка забезпечення потужності)», «місце приєднання (точка приєднання)», «стандартне приєднання», а також удосконалити загальні правила доступу до газотранспортних та газорозподільних систем, газосховищ, установки LNG.

Крім того, змінами до Закону України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу» передбачається запровадження автоматизованого обліку споживачів природного газу і обсягів спожитого ними природного газу у вигляді окремої інформаційної бази даних (далі – інформаційна база даних).

Проект, як зазначається у пояснювальній записці до нього, розроблено з метою спрощення механізму приєднання об'єктів замовника до газотранспортної або газорозподільної системи.

Проект на момент підготовки висновку не включений до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 02.02.2021 № 1165-IX.

Головне управління, розглянувши проект у стислий термін, вважає за доцільне висловити щодо нього такі зауваження.

1. Змінами до ст. 1 Закону України «Про ринок природного газу» (далі – Закон) пропонується визначити зміст термінів: «газові мережі внутрішнього газопостачання», «газові мережі зовнішнього газопостачання», «місце забезпечення потужності (точка забезпечення потужності)», «місце приєднання (точка приєднання)», «стандартне приєднання».

Звертаємо увагу, що на сьогодні є чинним Кодекс газорозподільних систем (далі – Кодекс), затверджений постановою Національної комісії, що здійснює

державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30.09.2015 № 2494. Цей Кодекс розроблений відповідно до Закону (п. 1). Він визначає взаємовідносини оператора газорозподільних систем із суб'єктами ринку природного газу, а також правові, технічні, організаційні та економічні засади функціонування газорозподільних систем, зокрема умови забезпечення: 1) надійної і безпечної експлуатації газорозподільних систем та гарантованого рівня розподілу (переміщення) природного газу до/від суміжних суб'єктів ринку природного газу відповідної якості; 2) комерційного, у тому числі, приладового обліку природного газу в газорозподільній системі та визначення його об'ємів і обсягів передачі до/з газорозподільної системи, у тому числі, в розрізі суб'єктів ринку природного газу; 3) доступу замовників до газорозподільної системи для приєднання до неї їх об'єктів будівництва або існуючих об'єктів (умови технічного доступу); 4) доступу суб'єктів ринку природного газу до газорозподільної системи для фактичної передачі (розподілу/споживання) належного їм природного газу до/з газорозподільної системи (умови комерційного доступу); 5) механізмів взаємодії оператора газорозподільної системи з операторами суміжних систем та з іншими суб'єктами ринку природного газу (п. 2).

Зауважимо, що у п. 4 Кодексу вже визначений зміст термінів «газові мережі внутрішнього газопостачання», «газові мережі зовнішнього газопостачання», «місце забезпечення потужності (точка забезпечення потужності)», «місце приєднання (точка приєднання)». На нашу думку, дублювання вже діючих термінів у Законі є недоречним.

Крім того, змінами до ст. 1 Закону пропонується визначення терміну *«стандартне приєднання»*, під яким розуміється «приєднання до діючих газових мереж оператора газорозподільних систем об'єктів газоспоживання потужністю до 16 метрів кубічних на годину включно на відстань, що не перевищує 25 метрів для сільської та 10 метрів для міської місцевості по прямій лінії від місця забезпечення потужності до місця приєднання». Зауважимо на необхідність дотримання у проекті єдиної термінології, оскільки у подальшому в оновленій ч. 9 ст. 19 Закону вживається термін *«приєднання, що є стандартним»*.

Звертаємо також увагу, що у п. 4 Кодексу визначається аналогічний термін «приєднання, що є стандартним, – приєднання до газорозподільної системи Оператора ГРМ об'єкта замовника потужністю до 16 метрів кубічних на годину включно на відстань, що не перевищує 25 метрів для сільської та 10 метрів для міської місцевості по прямій лінії від місця забезпечення потужності до межі земельної ділянки замовника».

2. Редакційно невдалими виглядають положення абз. 1 ч. 9 ст. 19 «Загальні правила доступу до газотранспортних та газорозподільних систем, газосховищ, установки LNG» Закону, відповідно до яких замовники об'єктів будівництва або власники існуючих об'єктів (земельних ділянок) мають право на приєднання або збільшення потужності цих об'єктів до газорозподільної або газотранспортної системи, оскільки у запропонованому вигляді складається враження, що йдеться

про збільшення потужності об'єктів замовника до рівня газорозподільної або газотранспортної системи.

3. В абз. 6 оновленої ч. 9 ст. 19 Закону передбачається, що при наданні послуг з приєднання оператор газотранспортної або газорозподільної системи має забезпечити роботу сервісу «Особистий кабінет замовника» на власному офіційному веб-сайті у мережі Інтернет». На думку Головного управління, наведене положення має редакційний недолік – онлайн-сервіс має здійснюватись оператором не *при наданні послуг*, а постійно, з метою оперативного інформування замовників про стан надання послуг.

Також, Головне управління не підтримує визначення у законі, як акті вищої юридичної сили, який регулює найважливіші суспільні відносини, таких питань, як назва онлайн-сервісу окремих суб'єктів господарювання (операторів газотранспортної або газорозподільної системи), викладення складових елементів цього онлайн-сервісу (абз. 7 оновленої ч. 9 ст. 19 Закону).

Окремо слід звернути увагу на інформацію, запропоновану до викладення в Особистому кабінеті замовника, а саме *щодо «проектування та здійснення заходів щодо відведення земельних ділянок для розміщення відповідних об'єктів (у разі необхідності), погодження проектної документації з іншими заінтересованими сторонами, отримання дозволу на виконання будівельно-монтажних робіт, виконання будівельно-монтажних робіт, пуску газу та підключення об'єкта замовника та інші заходи передбачені в кодексі газотранспортної системи або кодексі газорозподільних систем».*

Відзначимо, що у п. 3 глави 2 розділу V «Порядок приєднання об'єктів замовників (технічного доступу) до ГРМ» Кодексу передбачається забезпечення оператором газорозподільної мережі (далі – ГРМ) за договором на приєднання:

1) оформлення земельних відносин щодо траси прокладання газових мереж зовнішнього газопостачання;

2) отримання містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки під газовими мережами зовнішнього газопостачання (за необхідності);

3) виконання інженерно-геодезичних вишукувань;

4) розробку та затвердження проекту зовнішнього газопостачання;

5) отримання в установленому законодавством порядку дозвільних документів про початок будівельних робіт;

6) будівництво та введення в експлуатацію новозбудованих (реконструйованих) газових мереж зовнішнього газопостачання;

7) встановлення в точці вимірювання вузла обліку із забезпеченням його захисту від несприятливих погодних умов та несанкціонованого доступу;

8) відновлення благоустрою, що було порушено внаслідок будівництва;

9) підключення газових мереж зовнішнього газопостачання в місці забезпечення потужності;

10) підключення до ГРМ газових мереж внутрішнього газопостачання замовника в точці приєднання з урахуванням вимог цього Кодексу;

11) пуск газу на об'єкт замовника та укладання договору розподілу природного газу (технічної угоди) з урахуванням вимог цього Кодексу.

Таким чином, повний перелік послуг, що надаються під час приєднання до газорозподільних систем, визначається у Кодексі, а у проекті передбачається закріплення у Законі лише *деяких* із цих послуг із зазначенням того, що їх перелік не є вичерпним, що, у зв'язку із цим, позбавлено сенсу.

4. В абз. 9 оновленої ч. 9 ст. 19 Закону пропонується встановити, що: «погодження проекту зовнішнього газопостачання здійснюється Оператором ГРМ/ГТС у строк, що не перевищує 15 календарних днів. У цей самий строк надається (у разі наявності) вичерпний перелік зауважень». Відзначаємо, що погодження проекту зовнішнього газопостачання є лише однією з багатьох послуг, що надаються при підключенні до газових мереж, і тому незрозуміло, чому саме для цієї послуги і лише для неї пропонується встановити строк у законі.

5. В абзацах 12-14 нової редакції ч. 9 ст. 19 Закону пропонується встановити, що *надання послуг з приєднання та облаштування комерційного вузла обліку забезпечується за рахунок плати за приєднання на підставі укладеного договору на приєднання*.

Зауважимо, що у діючій Методології встановлення плати за приєднання до газотранспортних і газорозподільних систем, затвердженої постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 24.12.2015 № 3054 (далі – Методологія), ці питання належним чином вже врегульовані. Більше того, окремо визначено плату за *приєднання, що є стандартним і що є нестандартним*.

Зокрема, у п. 8 розділу 2 Методології визначено, що встановлена Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, *плата за приєднання, що є стандартним*, для відповідного оператора газорозподільної системи є обов'язковою та незмінною при визначенні її оператором газорозподільної системи в договорі на приєднання до газорозподільної системи. Плата за приєднання, що є стандартним, включає, зокрема, послугу оператора газорозподільної системи щодо встановлення в точці вимірювання вузла обліку із забезпеченням його захисту від несприятливих погодних умов та несанкціонованого доступу, а також послуги з підключення газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання і пуску газу.

У п. 1 розділу 3 Методології встановлено, що *граничний рівень плати за приєднання об'єктів замовників, що є нестандартним*, визначається оператором газотранспортної/газорозподільної системи в договорі про приєднання з урахуванням вартості розробки проекту зовнішнього газопостачання та його кошторисної частини, якщо розробку проекту здійснював оператор газотранспортної/газорозподільної системи; вартості будівництва газових мереж зовнішнього газопостачання (будівництва газових мереж від місця забезпечення потужності до точки приєднання), що визначається кошторисною частиною проекту зовнішнього газопостачання, розробленого відповідно до вимог технічних умов приєднання; вартості встановлення в точці вимірювання вузла обліку із забезпеченням його захисту від несприятливих погодних умов та

несанкціонованого доступу, що визначається проектом зовнішнього газопостачання та його кошторисною частиною; вартості підключення газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання, а також вартості пуску газу, які визначаються згідно з вимогами розділу IV цієї Методології.

Враховуючи вищенаведене, вважаємо, що внесення до закону положень, які вже врегульовані у підзаконному акті, прийнятому компетентним органом, не відповідає основним засадам законотворення. Процедура приєднання до газотранспортних систем повною мірою врегульована розділом VI «Технічні умови доступу та порядок приєднання до газотранспортної системи» Кодексу газотранспортної системи, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30.09.2015 № 2493, а процедура приєднання до газорозподільних систем — розділом V «Порядок приєднання об'єктів замовників (технічного доступу) до ГРМ» Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30.09.2015 № 2494. У разі необхідності їх удосконалення, зокрема, у частині запровадження механізмів онлайн-інформування замовників, відповідні зміни доцільно вносити саме до цих кодексів.

6. Відповідно до нової ст. 2-1 Закону України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу» з метою забезпечення контролю за використанням ресурсів імпортованого природного газу і природного газу власного видобутку суб'єктом господарювання, що здійснює транспортування природного газу, з урахуванням вимог законодавства, зокрема, щодо захисту персональних даних, здійснюється автоматизований облік споживачів природного газу і обсягів спожитого ними природного газу у вигляді окремої інформаційної бази даних (далі – інформаційна база даних)». З положень проекту не повною мірою зрозумілим є порядок ведення та використання цієї інформаційної бази даних.

7. Назва проекту у тексті проекту та порівняльній таблиці до нього не співпадає.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: А. Мних, Ю. Лисицька

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B42008E588D01
Дійсний до: 27.05.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/03-2021/162748 від 19.05.2021

511097